

PM
2296.
277
1841X
no. 3
SOA

NE JAGUH'NIGO'ĀGESGWATHAH.

Do'syowā Ganek'dayūh, Ti'yuh'not aah' 2, 1842.
Degaisdō'ageh 3.

THE MENTAL ELEVATOR.

Buffalo-Creek Reservation, March 2, 1842.

Number 3.

“Neh nonh dāhsat'haak neh āsa'awih'sek; neh nonh āh-sāndah āsa'yah'da' on k: neh nonh āhseh ās.wā nāh'sek.

“Nesāhāh ne gā'wihshēh, yontch sd.dah'gwah; neh'kuh ne gaya'neshāh, deyiāh'hatheh; neh'kuh norda'detg ha'daniā nā'yag'āh'nig'ā'dohet neh'huh heyutha'nel'sēh ne y'bleh'weh.

Oyadghshādog'āhdū'geh tg wān'gwah neh'ho'weh, ne Pro-verbs 6: 22, 23.

A few examples of words where the meaning is changed by the use of h instead of h in spelling them.

Neh nā gā he ni yu wā na ge eh dah'ge'gwa ga ya do nyoh wesuh de we nah shēh he ni gāndeh, dyā gwah neh ne h ā wandyā'āh'duk hā ye'ya dēh, nae he ni gāndeh dyā gwah gi h shāh neh ne h ā wandyā'āh'duk.

sah'gwah, thy bread,
hoh seh, he rides on horseback,
ge ih, four,
ho noh'āh, his mother,
neh, (con.) that, in order that,
gah'gaah, raven,
a geh'seh, I rode on horseback,
gah seh'dah, carriage,

sah'gwah, rather,
hoh seh, he rides in a carriage,
gā ih, standing tree,
ho nol'āh, h's head,
neh, that, or this, (def. art.)
gah'gaah, crow,
a geh'seh, I rode in a carriage,
gas heh'dah, bottle,

Such cases are very abundant in the Seneca language,

M2296
277N4
no. 3
22 ret

GENESIS.

OI'WAH III.

Da neh no shais'dah sy'gwa he ni ga gá'das há'yá ah nāi mo yah shoh ne ga nyuh ga há'da go wā nes no yah di sah-
 loh Na wen ni yuh Jeho vah: neh kuh ne sa ga wā ah'se
 ne ye oh, do gās gāh ha wā Na wen ni yuh tāh āh tae swaak
 nah'de yo on'da ge ne gāh ā go?

2 Neh ne ye'oh ga wā ah'se no shais'dah, ā ya gek' nae ne
 wa'donih ne gā'idoh ne gāh ā go;

3 Neh gwa'sho ne wa'yom'tah nah'de'wah-sā'noh jih gā it
 he ni ga gā'dah, Na wen ni yuh ha wā, tāh āh nae tae swa yak
 sā noh dih hāh dān jiyā'onyoh, dā sni-eh neh'huh.

4 No shais'dah ga wā ah'se ne ye'oh, tāh āh neh'huh do gās
 tah dae'sni eh:

5 Ne sūh āh Na wen ni yuh ha yān de'ih ji wāh ne wā nis-
 hādeh nā jik nā gā, onāh ā wān de'ho'do gwa'o ne ji ga ah-
 geh shoh; dā jiswa dye'ak Na wen ni yuh, ā ji yān de'iak ne
 wiyu kuh ne wa et gāh.

6 Neh dih no nāh ne ye'oh gut'gut hwāh he gā it beh wiyu
 na'yek, go wiyuh seh oh sah e gāh, neh kuh a wih sak teh he-
 gā it nā ya'guh ni'goh da ah, onāh go'yon da gwāh, gogoh;
 tho wā wih haih'gwah ne'yioh ni nes, ho'goh kuh haih gwah.

7 Onāh de o nant gah'gwāh'sho neh'kuh onāh ho nān'ni-
 nān de'gāh ho dih'nos dah geh: neh kuh neh do'di nah'da noh'-
 son doh ne fig nah'oh doh dā, ho nān'da dī'syonyā ni ne
 yā nī'nāh doh'gwāh.

8 Neh kuh mo wā wā na'ogāh Na wen ni yuh Jeho vah ies
 ne gāh ā go shoh, no nāh ja wā nis hā'noh he wā dā nis'hi neh's,
 onāh ne Adam kuh ne'yioh onān'dah seh'doh he o weh
 ni es Na wen ni yuh Jeho vah he o weh gā'idoh ne gāh ā go.

9 Neh Na wen ni yuh Jeho vah he o yas hoh ne Adam
 ha wā ah'se, ga ā' nih ses?

10 Onāh ha wā, a ga'ogāh ne swā nāh ne gāh ā go neh
 kuh ne gah'dyok neh gā'oni hā geh'nos dah geh a ga'dah-
 seh'doh'kuh.

11 Neh kuh nā wā so' esā'owī he sah nos'dah geh? sa-
 goh' gāh ne gā it ne goi'wis ah'se ne tāh āh ta'sek?

12 Onāh tha wā no'gweh, Neh ne ye'oh ne' sga wi nā-
 yak'neh sek, ne dyo'gā wi, a ge'goh'kuh.

13 Neh kuh Na wen ni yuh Jeho vah sa ga wā ah'se ne ye-
 oh, a nah'ot ne gāh neh' neh'huh nah'sye? Onāh ga wā ne
 ye'oh, ne no shais'dah dok ni'goh ga'hat hu' onāh a ge'goh.

14 Neh kuh Na wen ni yuh Jeho vah ha wā ah'se no shais-
 dah neh gā'oni hā he ni sa'ye nā wāh nā gā de wa de nyāh doh-

'goh hé'syah da deñ syi gwa'deh jih nai ne ga'gwe'goh ne gwa'she'neh shoñ oh, kuh ne ganyuoh'shoñ oh ne' gaha'da go : sit gwis'dah geh shoñ ã chab'dan dyah'thak, neh kuh no eñ'dat-hã ãh sek'sek ga'gwe'goh he ni sã'nis hã ge nãh so hek.

15 Neh kuh nãk'dat de ji'yah do gã dã ja da deñ'swaah'sek is kuh ne ye oh, haeh gwa' kuh ne swa ji'yã da dyieh neh kuh ne ga o hwañ hã ye'waji'yã da'dyieh : ne dã ga'neh yuk ne sa noh ãh'geh, neh kuh nis dãs hit' nã ã'dah geh.

16 Sha ga'wã ah'se ne ye oh, wesuh hã ge gã'is nãk nah-ne dãh nãh sañ ni go'ã et'gãnt hak neh kuh no nãh no yah nã-sa'dyah da dye'ak, wã nyãh'da go'sho ãh sat gat hwa'au dyieh ne she a'wak shoñ : neh kuh ãh syat ga'deh go ok ha yah da deñ ne de ja'di, ãnt yã'noh do'ni ak' kuh.

17 Ha wã'ah se ne Adam, neh ga'õ nih she ya'fon ã'doh ne de ja'di, sa goh kuh ne gã it' neh hu-i gã go'wisah'se a gã, sã noh' nae ãh sek, de wa de nyãh'doh goh dãh he yu ãn'ja deñ is di sai'wah : wã nyãh da go ãh sek'sek ne wa'do nih ga'gwe-goh he ni sã'nis hã ge nãh so hek.

18 O ik'dah shoñ oh kuh no no'niñ dah'shoñ oh ã wan'do-dyak he syah'da deñ : neh kuh nãh sek'sek he ni yo wa'do nih ne gãnt hãh'shoñ.

19 Dãh sañ dok gwa'ak neh se goh'sah geh nãh sek ne sah-gwah, he ni yo weñ neh huh ãnt shat'gon drk no eh'dah geh; neh huh sãh ãh tã'gwãh he syah da deñ, ne sãh'ãh no eh-dah sho he sai'yah do'nyah doh, neh hu diñ kuh o eh'da go ãnt shat'gon drk.

20 Neh ne Adam sa go'yas doh ne'yioh, Eve, [yoh heh;] neh ga'õ nih he ne sa go'di noh'ãh ga'gwe'goh he ni yo ya-goh'heh.

21 Na yah da gwen ni yuh Je ho vah ha go'ya dyah'da wih-syo nya ni ne Adam kuh ne'yioh gañ syuh'sañ, neh kuh ha go'yas yo ni.

22 Ha wã' Na yah da gwen ni yuh Je ho vah, swat gat huh neh no'gweh neh huh nah'a'wãh he ni yuh'dã niñ ne ji-dwa'yah daa shoñ ã a'yã deñ ne wi yu kuh ne wa et'gãh; da neh diñ dyã gwah hã ã'ni soh'da dat, hã a'yon da guh kuh ne gã it ne' yo heh, ã'ak, neh kuh nã'o hek hã yu'i wa da dyien;

23 Neh ga'õ nih Na wen ni yuh Je ho vah sho yah'dit gã oh he'o weh ne ni gah'ã aa'neh ne Eden gaya soh, o nãh ne ne ga eh'dah geh dã ãh'nya ãh he o weh tãa weh'dah goh.

24 Da o nãh sho yah'dit gã oh no'gweh: neh kuh sha gãh-dyooñ net gãh'gwit gãs'gwa ne ni gah'ã aa'neh ne Eden cher-u bins, [ha di'has di'syo wa nãh na di'o yah'ge o noh,] neh kuh no deñ'doh gooh wah sha'ah de yu'di sa de'nyo'gwah doh ti ga-gwe'goh he ni yu yah'doh o nos'da doh neh neh huh ha'yãh het gã it ne' yo heh,

GAĀ NAH 7. 12's, 11's, & 8's. Burlington.

1

GA'na'heh yu'ān'jah'geh neh neh sho'gwaa'wi
 Neh nā'yo'gwah'ni'gi'yus'dah'go'ok,
 Neh Na'yah'da'gwen nā'yo'nyoh'he'dyoh'he'nyoh'
 Neh sho'gwa'dah'swi'yus'da'ni.

2

Neh neh Jesus'he'ni'yi'wa'nā'ā'gwat
 He'ni'sho'gwa'nooh'gwah, gwa'wa'neh'a'goh;
 Neh'dih'dia'wah'di'she'dwa'ā'h'sāo'nyo'ok'dyut'gont
 He'nā'weh'neh'ā'dyoh'he'nyok.

3

O'nā-dih'dwā'h'ni'gois'ah'nā'she'dwat'hon'dek
 He'ni'gā'ya'nes'yuh'dā's'neh'sho'gwaa'wih,
 Nā'yo'do'gā's'dah'go'ok'no'wi'yus'deh'shā'h
 Neh'dwa'ni'gō'ā'h'geh'ā'wan'dak.

4

Ha'h, onā'nyuh'dwā'h'ni'go'is'ah'sho'do'gās
 Ne'h'hu'y'ni'yā'wih'he'ni'thoh'ni'gōoh'di
 Nā'wenni'yuh'ne'Gā'yah'geh'yū'ān'jah'geh,
 She'dwa'dā'no'thas'gā'na'seh.

GAĀ NAH 8. 11s. Prescott.

1

O'ni'yoh'gā'gā'h'sūh'geh, swā'wi'yus'doh,
 Gā'yān'dah'gā'h'neh'swai'wa'gwen'ni'yus'tah'
 Neh'hu'h'gā'wah'wa'tyo'wih'nā'wā'nah'geh'
 A'nah'ot'ō'sā'h'nai'he'ni'yā'ah'se?

2

Sā'noh'ā'sah'dyok'Ih'sā'h'ā'h'deh'nyadi,
 Iā'gō'wen'ni'yuh'ā'gō'yah'da'ge'ha'h,
 Ā'gō'h'has'deh'syo'ni'h'dā'gō'das'dy'ok,
 Dā'gō'yah'dah'gwah'dah'go'ok'geh'soh'dah.

3

Neh'no'nā'h'he'dyō'no'de'ses'hā'gō'no'ok,
 Gā'h'han'de'nyoh'no'oh'ni'gō'ā'et'gent
 Tā'h'ā'h'de'wān'dā'h'ta'syah'do'weh'sūh,
 Neh'sā'h'ā'h'Nih'dē'h'nyā'di'ak, ā'gō'dā.

4

No năh' o jis'da go hă yut hai'no'ok
 A ga da' ni di'os' hăh ă sa'yah'da guh,
 Nêh noh' dph'gwan tăh'ăh tə sa do'weh dak,
 Nêh'sho ni wi, ă wa des gih'sa go'e.

5

Haih' gwah, nă yon dyah di'sah' na go'gweh dah,
 Ga gwe'goh ă ye gih' dah'de wah de nyus
 Ne ken'poh gwah, neh'kuh, no nih' oh hăh dah
 Ă jô'yăs dah'go ok ne go no ăh'geh.

6

Not wais'hăh găh'găh Jesus ha yah'da deh
 Nă wa do'ishăh, Ih, tih'ăh tigat gih
 Ha di yah'da deh no wăh ni go'ăs wa'ăs'
 Tăh'ăh de wăn' dph' de wăn' dph' tigat gah'.

GA'Ă NĀH 9. L. M.

1

Swah dăn'dih, neh' swai' o wa nănt
 Na gi wi yus'doh shăh, ha wă
 Na yah'da gwen ni yuh', neh'kuh
 Yuăn'ja gwe'goh ha di'ye nă.

2

Ă o hek neh' ă o'yah da ak
 Ne gwă năh; neh'gwa, ga no oh
 Heh' nă o'yah da wăh no'gweh,
 Ne tih'ăh tai'wa gwen ni yus.

3

Neh' Nih' o yăn det ă go nih,
 Heh' o'io wa năh gwa'ont,
 Neh'kuh o yăn det' ă wan' dph'
 Ga'wa gwen ni yuh' ne gwă năh.

4

Neh' ă wan dyăăh'duk he ni yo
 Ni wa gyăn nă'wăh syoh, neh'kuh
 Ga gwe'goh o'io wa nă gwat
 Năh' is năh swa ye nă'wăh syoh.

5

Swah dăn'dih, ă ye'chijent, kuh,
 Ne go nonk'da no nih, neh'kuh

Neh ăn je chi ges'gwa o nyoh
Neh o gweh, ne guh wăn'dah'oh.

6

Swah'dăn dih e chi'yah dit găh,
Na di nis'he o nah, neh kuh
Gwai'ont, să noh ă sah dyuh sek
Dyă gwah ă ye'chi găh'syo nih.

7

Chi'o nyăh na gi'wih sah hoh ;
Ih de dwa di' he ni yo weh
Hă wan do ăn'jok dăh, neh kuh
Nah de ga gont' dă gwăh nya dok.

8

Hos nyiuh'oh: de yiu hat hes'oh
Ha noh ăn deh: oh jih'găh geh
Sho'dăt: gă o yah'geh hoh'weh.
Ha goi'ont ho di wa yes doh.

GAĀNAH 10. S. M.

1

O is neh Săn'dăs thet,
Ne sai'wa neh'a goh,
O nah saăh' het, de jal' do wet,
Gaăo weh' neh huh' ă syoh ?

2

Neh gă'-no o' gwe nyoh
Năh sa dăn det'gă'doq
Dus gă'niyo weh heh o dyah goh
Dă yú doh ho ga nyăok ?

3

Tăhăh-gă-no ta'sah dyok
Dyă gwah-sho a'sah dănt
Oh doh'gwa go, tăh'ăh wăn doh
Deh aoh sa'seh nya gănt.

4

Neh găh ă seh'he ak
Găh a wăn'det gă dăh,
No nah neh huh' ă syus' hăndak
Na nis he o'noh geh.

5

Nonă wá'nishă dăh
 Ne wă niş'yu wa năh
 Ne dă'yah do'weh thăh'go wa
 Do găs dăn'ja'do gânt.

6

Deh a'oh a se găh
 Heo'weh na sa deh'gwat,
 Ga gwe'goh ă ga'năh na wăh,
 Deh aoh a sa dah'sit.

7

Neh neh sa da'dat gah
 Je sus ha soh'dah geh,
 O nă'-kuh ga gwe'goh sat'gah
 Ne sai wa ne'ak shăh.

 GAĂNAH 11. 7's.

1

Cha ga'oh'e dus dus gă'oh
 A'sgih dyooh he ni sih'dyoh,
 Neh sah ni'goh dus'hăh neh
 Ă ga do'găs ne wi yu.

2

Să noh' wak ah' ă gaat his
 He'weh he ni chih'dyoh
 Ne dăh gwaeh' ne dus gă'oh
 A'sgih dyooh nih he chih'dyoh.

3

Neh neh ă wan dyă ăh'duk
 Neh nis sa da'ni dă'os' hăh,
 Neh dih gai'onih o năh
 O gyoh'es hah no gwat'waih.

4

Neh dăs he dwaăb'să e nyoh
 Neh Na yah'da gwen ni yuh,
 Neh săh'ăh No gweh'di yu,
 Dya'wăh oh kuh atgai'wa yeih.

1

Sgwa'wen ní'yuh o-nā nai
 Neh de gwañh'sā o nyó'neh,
 Sgaa'hwus a gwat gen is'us
 Do gǎ aih a gwāh'dyoh,
 Neh' sgāā noh aih a gyoh'heh,
 Kuh' o gwah ni gó'iyu,
 O'gwa'yah dá'goh soh'doh,
 Is' dih sgwāh'nya do'on dyiehs.

2

Neh' -giyeh tāh'āh wāndoh
 To'sa ya'gwat gat'huh;
 Deh shā nes nik'huh, a gweh
 Gāo'yah geh shā nih'dyoh;
 Ne Jesus ho wa nooh gwak,
 No yah ge onth'shāh shoh
 Het'gāh heh shō wan d'āah
 Neh no nāh ho ní'e yoh.

3

Ah'seh nih nik'huh a gwes,
 Tāh'āh nai tr'yo nis het,
 Gǎ'e yat dus gǎ' i es
 Neh' sho gwa yah dih'sas:
 O Swen ní'yuh da gwān'dā,
 Neh' da gwa'has dis'yo nih
 A yó'gwai w'iyus dó'ek,
 Het'gāh a ya gwa'gon úvk.

4

Neh' da gwa yēnə wāhs kuh
 He ni yó'gwa dí'ont,
 He ni yó'gwa dí'wa deh
 A'ya gwa'wa'a huh.
 Neh nā ja gwat gen'is ah
 He'se gat sa dyān'dah gwah
 Syān neh go'gwa a'sgwāh dyeh,
 A sgwa yah'dah sā no ni.